

Nooshi Dadgostars tal i Almedalen 27 juni 2025

Det talade ordet gäller

Högt över vattnet på Katarinavägen i Stockholm sträcker sig en fyra meter hög hand mot skyn. La Mano. Handen. Ett monument över de femhundra svenskar som under 30-talet kämpade, och dog, för Spaniens demokrati och frihet. Lite längre bort syns Gröna Lunds färgglada siluett och skrattblandade tjut hörs från slänggungan närmast kajen.

I år är det femtio år sedan Spanien slet sig från fascismens förtryck och för några veckor sedan kunde jag för första gången välkomna en spansk minister, Pablo Bustinduy till Sverige för att besöka La Mano tillsammans med mig. Det var ett ögonblick av tacksamhet mot dem unga svenskar som stod upp i solidaritet med den spanska frihetstörsten.

Vänner, demokratin behöver alltid återerövas. När *en* tyrann är störtad finns idéerna kvar, friheten kan aldrig tas för givet, den måste vinnas om och om igen.

Att leva i fred är frihet. Att ta bussen till jobbet och hämta på förskolan. Alla de där vardagliga sakerna som är lätta att ta för givet. Det är också att ta ett kvällsdopp, de lata sommandagenarna och att få natta min dotter och veta att vi kommer vakna tillsammans imorgon. Och att jag än en gång kommer få försöka övertyga henne om att glass faktiskt inte är frukost

Trots människans längtan efter fred och frihet rämnar världen runt omkring oss. Medan vi får vara lediga tillsammans med våra barn, får ukrainska föräldrar lämna sina barn och försvara allas vår frihet i strid. mammorna och papporna får gräva fram sina barn ur rasmassorna i Gaza. Barn får inte vara barn när en tyrannernas världsordning gäller. Det kan vi aldrig acceptera.

Vi ser hur de drar fram i sin brutala maktkamp. En orange president i väst som hävdar den starkes rätt. En hänsynslös högnationalistisk diktator i öst som invaderar grannländer. En högerextrem bosättningsregering i Israel som genomför folkmord på det palestinska folket. Terror och förtryck. De respekterar inte människan. Inget land står över den internationella rätten. Inget folk kan fräntas de mänskliga rättigheterna. Vi måste som litet land alltid slå vakt om detta.

Folkrätten och den regelbaserade världsordningen är små länders viktigaste försäkring. Sverige har alltid varit en tydlig röst för mänskliga rättigheter och alla folks rätt att bestämma över sin egen framtid. Men den svenska rösten har tystnat. Nu är den ersatt med en regering som kröker rygg, ängsligt tystnar när övergrepp begås, obenägna att stå upp för våra värderingar. För det som är rätt. Jag vill att den svenska rösten ska höras. Högre! Friheten ska gälla allas våra barn. Återupprätta den svenska rösten i världen!

För Vänner en dag kommer tyrannerna att ställas till svars för de krigsbrott som begås.

Den nya dagen ska gry och gatorna i Charkiev, i Teheran, i Tel-Aviv och i Gaza City ska fyllas av barnskratt. För den starkes rätt kan aldrig få segra

Och när den dagen kommer vill jag att Sverige ska finnas på rätt sida av historien.

Den svenska rösten för alla folks, och alla människors, lika rätt och värde är ingen tillfällighet. Vår historia har lärt oss vikten av att hålla ihop, att dela med oss, att ställa upp för varann. Från att ha varit Europas fattigaste blev vi på några decennier ett av världens rikaste. Och det var det jämlika samhällsbygget som skapade den rikedomen.

Den frihet vi känner har inte kommit uppifrån eller dikterats av överheten, den har byggts av oss tillsammans. Människor som gått till jobbet, lagt rälsen och sett till att vi har tågförbindelser som håller samman vårt land. Som tagit hand om generationer av barn. Sett till att förskola och skola varit trygga platser under uppväxten. Gett vård till den som behöver. Inte efter plånbok, utan efter behov.

Den frihet vi känner har handlat om att ge utbildning åt alla, oavsett bakgrund. Om bra jobb. Generationer av ungdomar som cyklat hem genom ljusa sommarnätter bara för att några timmar senare vakna och sätta sig bakom kassabandet i mataffären. Det första egna kneget, ett steg in i arbetslivet.

Vi byggde upp en stark välfärd som jämnade ut klassklyftor. Sveriges välfärdssystem har rustat oss med kunskap, självförtroende och värdighet, skapat förutsättningar för framgångsrika företag.

Det är inget som har kommit gratis. Det är tillsammans vi byggt Sverige till det fina land det är. Där varje enskild individ är en byggsten i det vi skapar tillsammans. Varje person räknas.

Därför oroar det mig när jag ser hur Sverige blivit allt skörare. Tilliten människor emellan påverkas när våldet och kriminaliteten äter sig in. När barn skjuter varandra och oskyldiga dödas förändrar det samhället i grunden.

För varje skjutning, varje rekrytering till ett kriminellt gäng, varje familj som förlorar ett barn – så ropar samhället efter svar.

Svar som inte kommer.

Det är mammor och pappor som är rädda för att deras 12-åring ska komma hem med nya, fina kläder. Dyra märken. Ett av de första tecknen på att gängen gjort ett framgångsrikt försök att snärja deras barn.

Det är föräldrar som inte vågar skicka sina barn till lekparken för att de är rädda att en skottsalva ska eka mellan gårdarna och träffa en gungande sjuåring.

Det är en utveckling som regeringen och Sverigedemokraterna gick till val på att stoppa, men där statsminister Ulf Kristersson i våras erkände att han har tappat kontrollen.

De håller presskonferens efter presskonferens, men inget händer. kriminaliteten fortsätter sätta skräck i föräldrar och bostadsområden. gängkriminaliteten har slagit sig ner i det som är själva navet i vårt samhälle: I välfärden. Det är där de gör pengar. Det är där de bygger inflytande.

Vi står nu i ett läge där vi behöver avkriminalisera välfärden.

Polisen har slagit larm om HVB-hem som drivs av kriminella aktörer. Hem som ska skydda utsatta barn används i stället för att rekrytera dem till gängen. Avhopparverksamheter som drivs av kriminella gör det omöjligt att börja leva hederligt. Till och med i assistansen, där de människor som är allra mest utsatta befinner sig, är de kriminella inne och skor sig.

Det är en systemkollaps.

När svenska regeringar har sålt ut den demokratiska kontrollen så har dörrarna lämnats vidöppna för kriminella att nästla sig in och ta över. De har börjat bestämma var våra pengar ska gå. Det är inte till våra barn, den akuta sjukvården eller till äldres omsorg. Det är till de kriminellas eget lyxliv. De kallar sig affärsmän, som ser affärsmöjligheter. Men de slår sönder vårt samhälle.

Det har inte handlat om naivitet, besluten har tagits med öppna ögon. Regeringar av olika färg har haft ett intresse av att öppna upp välfärden för välfärdskapitalister. Det är där ministrar och statssekreterare tjänar pengar mellan regeringsinnehaven, när de går mellan politik och PR-byråer i en evighetslång fars.

Hade regeringen och Sverigedemokraterna på allvar velat stoppa gängen, hade de strypt pengaflödet. När skandaler avslöjas möts det av punktinsatser, fler granskningar. Miljarder läggs på verkningslösa byråkratiska kolosser som ska komma åt det regeringen påstår är avarter. Men de säger aldrig det självklara: Att verksamheterna aldrig borde ha privatiserats från början.

Det är dags att säga det vi vet är sant – och att agera därefter: Välfärden ska inte vara till salu. Gör något åt grundproblemet. Det är dags att avkriminalisera välfärden.

Att sälja ut vården, skolan och omsorgen, själva kärnan i vårt samhällsbygge till de som inte har något demokratiskt ansvar – det har korrumpert vårt land. Och jag säger det inte för att jag är vänsterpartist och för att det är en ideologisk ryggmärgsreflex.

Jag säger det som mamma. Mitt barn och andras barn är inga kassakor eller aktier. De är barn. Och när de hamnar snett vill jag att samhället ska finnas där och fånga upp. Ingen förälder som tagit mod till sig och bett om samhällets stöd ska behöva känna att det blir ännu värre, att det är där på HVB-hemmet ditt barn på riktigt dras in i gängens nät och i en våldsspiral

Jag säger det som skattebetalande medborgare för att jag inte vill leva i ett land där välfärden kriminaliserats.

Jag säger det för att det är sunt förnuft att varsamt ta hand om varenda skattekrona och se till att den används till det som den är avsedd till.

Och vänner, vi ska ta tillbaka den demokratiska kontrollen. Inte för att det ska bli roligt, eller för att det är vänster, utan för att vi måste.

De som skapat problemen kommer alltid vara en del av problemen. Högern sålde ut Sverige med öppna ögon, de vill ha det så. Därför krävs förändring på riktigt. Vi såg det komma. Vi är en del av lösningen.

Saft och bulle-politiken måste ersättas av handlingskraft. Hårdhandskarna måste på och silkesvantarna plockas av. Skurkföretag har inget i välfärden att göra, nu ska de ut!

Vänner, våra gemensamma resurser ska gå till det gemensamma. Så bygger vi Sverige starkare och friare.

Malmen bryts i Kiruna, 1 300 meter under mark. Vattenkraften produceras i Jokkmokk, pressas genom turbinerna och utgör basen i vår energiproduktion. Skogen brukas i Kramfors, blir till bostäder och möbler. Stålet från Oxelösunds hamn skeppas ut över världen och blir till broar och järnvägar många hundra mil bort. Svenska bönder ser till att vi kan ställa mat på bordet.

Det är här Sveriges rikedomar skapas. ändå stannar så lite kvar. Ändå blir potthålen allt fler på vägarna Posten kommer med allt glesare frekvens, akutsjukhus läggs ner och blivande föräldrar tvingas färdas många mil till närmsta sjukhus. För ju rikare vi har blivit som land, desto mer nergångna blir våra skolor.

Var är våra pengar? För inte har de hamnat hos dem som sliter i sjukvården eller hos den som går på skiftet i stålindustrin. Pengarna är varken i Bollnäs eller Bromölla. På många ställen behöver kommunalskatten höjas för att skola och sjukvård ska fortsätta fungra. En ohållbar orättvisa.

Jag ska tala om var pengarna är. De är i Danderyd, i Askim och Limhamn. Regeringens har valt att lägga pengar på de mest välbärgade. Ett fåtals frihet att bygga större pool i sommarhuset har satts framför alla andras frihet.

Sverige har över 540 miljardärer. Fler än någonsin. Ett så rikt land, men där pengarna inte kommer tillbaka till befolkningen. Bortsett från rena skatteparadis finns det inget annat land som har så många dollarmiljardärer per capita som Sverige har. Offentlig fattigdom tycks gett några privat rikedom. Och ju rikare de rika blir desto mindre ska de behöva betala – för sin städning, och trädgård, för köksrenoveringarna. Staten blir de välbärgades egen husa och det är vi andra som får betala.

Nu är det dags för en ny riktning. Det är inte arbetslösheten som ska växa, det är företagen. Det är så vi klarar klimatomställningen. Genom att stå upp i konkurrensen med USA och Kina. Vi vill köra bilar med svenska batterier och säkra batteriproduktionen på hemmaplan. Det är det svenska stålet som ska användas till bussar och bostäder. Det är genom att lägga svenska kotletter och svenska grönsaker på grillen som vi stärker Sveriges beredskap. Ett Sverige där jobben blir fler samtidigt som utsläppen minskar är ett friare Sverige.

Genom att återupprätta en riktig bostadspolitik som ser till att bygga bort bostadsbristen. Betongarbetare och träarbetare ska inte gå arbetslösa när behoven är så stora. Nybakade studenter ska kunna flytta hemifrån, och inreda ettan med Ikea och loppisfynd. Ta de första stegen ut i vuxenlivet.

Vänner, det är genom investeringar som vi får Sverige att fungera igen. Investerar i alla oss som bor här. Så att mamma och pappa kommer i jobb. Så att tonåringen kan flytta hemifrån. Så att pensionärerna kan ta en aperolspritz på uteserveringen. Från Trelleborg i söder till Kiruna i norr. Från Orust i väst till Visby i öst. Sverige kan så mycket bättre.

Arbetarrörelsen har byggt Sverige till ett starkt land. Men det är fel personer som styr idag. Samma politik som gjort våra arbetare arbetslösa kommer till sist göra Kristersson och Åkesson arbetslösa.

38-åriga trebarnsmamman Caroline hoppar över frukosten och till lunch äter hon fyra finncrisp. Kanske ett ägg. Sen håller hon sig fram till middagen med barnen. Hon berättar om en oro inför sommaren om hur den ska bli för hennes barn.

Så ska inte Sverige fungera

Regeringen och Sverigedemokraterna berövar barn på sin barndom. Glass på stranden och minigolf i solnedgången ska inte vara en ouppnåelig dröm. Men för många är det just det idag.

Aldrig har det varit så dyrt att vara svensk
Hyrorna,
Matkassen,
Sommarlovsaktiviteterna.

Det är inte så det ska vara.
Men den här regeringen gör inte sitt jobb. De sörjer inte för medborgarna.
När vi satte press för att få ner matpriserna tog regeringen en fika med matjättarna.

När vi krävde att bostadsbidraget och barnbidraget skulle höjas såg regeringen till att höja rutavdraget som gör det billigare att renovera sommarvillan i Marbella.

Samtidigt som Vänsterpartiet föreslog en lovpeng, ett extra tillskott på lovenså att alla barn kan få en fin sommar, såg Sverigedemokraterna till att blockera ett extra barnbidrag i budgeten.

Det är så regeringen och Sverigedemokraterna agerar. De jobbar inte för Sverige och medborgarna. Allt till dem och deras vänner. Alla andra får smulorna, om det ens blir något över.

Om bara några dagar får Statsminister Ulf Kristerssons en ny lön. 204 000 kronor i månaden. Det är mer i lön än vad sex undersköterskor har tillsammans i månadslön.

Den här regeringen är bra på att fixa till det för sig själva. Sänka skatten, göra aktieklipp, Istället för att styra landet och sörja för sin befolkning.

När svenska folket bojkottade matjättarna sprang arbetsmarknadsminister Mats Persson och köpte aktier från matjätten Axfood. Han visste ju att regeringe inte skulle ställa några krav på sänkta priser. Och Persson fick en omedelbar värdeökning på sina aktier.

Något är i rörelse i Sverige. Människor har fått nog. Nog med matpriser som stiger ikapp med matjättarnas vinster. Nog av massuppsägningar i vården och nedlagda akutsjukhus. Nog med en regering som skor sig genom aktieklipp och skattesänkningar för den egna plånboken.

Svenskarna vill att de styrande agerar och tar kontroll över välfärden. Är trötta på ett system som riggats för att ge maximal frihet åt toppen, men som inte lyckats garantera tryggheten för alla andra.

När politiken tar ansvar och gör sitt jobb, kan fler komma till sin rätt. Ett gemensamt samhällsbygge handlar inte om att alla ska vara lika och ingen sticka ut, tvärtom. Ett starkare Sverige innebär fler livschanser, och större förståelse för varandras olikheter. Så ska Sverige vara, det är fullt möjligt, det ska vi se till.

Jag läser ur Björn Afzelius sång till friheten

”Du är min ledstjärna och vän, du är min tro mitt hopp min kärlek, du är mitt blod och mina lungor, mina ögon mina skuldror och mitt hjärta. Friheten är ditt vackra namn.”

Vänner det bästa i våra liv ligger framför oss. Vi erbjuder förändring på riktigt. Ett Sverige vi känner igen. Ett starkt, tryggt land. Vi kommer komma dit. Med en ny vänsterregering.

Men innan dess vill jag önska er en riktigt fin sommar. Njut av friheten. Ta en espresso macchiato på balkongen, bara bada bastu och avsluta med ett dopp i sjön en regnig dag. Kasta dig ut från bryggan i Bottenviken eller klippan på Saltholmen.

Vi ses i sommaren!